

DEÁK JÓZSEF GÁBOR

Az MTA Hadtudományi Köztudományi Tagosztály az Akadémia Felolvasótermében tartotta a Honvédelem, területvédelem és az önkéntes tartalékos haderő címen harmadik tudományos konferenciáját. Benkő Tibor vezérkari főnök mellett felszólalt Siklósi Péter, a HM helyettes államtitkára is.

Napjainkban kevés olyan honvédelemhez kötődő tudományos kérdés létezik hazánkban, amely annyi polémiát váltana ki a laikus közvéleményből, mint az országvédelem témaköre. Ha bármely fórumon előkerül a Magyar Honvédség vélt vagy valós teljesítményével kapcsolatos

vita, akkor előbb-utóbb felhangzik a jól ismert kórus: „A Magyar Honvédség még arra sem (lenne) képes, hogy hazánk szuverenitását egy ellenséges támadás esetén megőrizze.”

Erre a merőben hipotetikus kérdésre adott markáns választ a MTA Felolvasótermében megtartott má-

jus 16-i tudományos konferencia, amelyen Deák János és Szenes Zoltán korábbi és Benkő Tibor jelenlegi vezérkari főnök mellett Siklósi Péter, a HM helyettes államtitkára kísérelte meg helyes kontextusba helyezni az országvédelem problematikáját.

Az országvédelem ugyanis meglehetősen összetett rendszert alkot, és a laikusok elképzeléseivel ellentétben nem csupán arról szól, hogy a hazánkra támadó ellenségtől megvédjük határainkat. Ahogy Szenes Zoltán nyugállományú vezérezredes, a Magyar Honvédség korábbi vezérkari főnöke előadásában kiemelte, nincs reális veszélyes annak, hogy a környezet államok támadást intézzenek Magyarországot ellen.

Éppen ezért a két világháború közötti körvédelem kialakítása is felesleges lenne. Deák János nyugállományú vezérezredes, a Magyar Honvédség utolsó parancsnoka pedig előadásában arra is kitért, hogy bár Oroszország katonai stratégiájában nyíltan meg van fogalmazva, hogy a NATO tekinthető a legjelentősebb veszélyforrásnak, a támadás esélye mégis minimális, annak ellenére, hogy Magyarország a hadászati első lépcsőben foglal helyet.

Az országvédelem aktuális kérdései túlmutatnak a határok védelmén, mivel a fenyegetésalapú tervezés rendszerét felváltotta a képességalapú tervezés paradigmája, amit az önkéntes haderőre történő áttérés is megerősített. Jelenleg csaknem hatvan országban áll rendszerben önkéntes haderő (a térségünkben Szlovénia után hazánk volt a második állam, amely bevezette), és a jelek azt

mutatják, hogy még Oroszország is ebbe az irányba tart. Az előadók rávilágítottak arra a tényre is, hogy az országvédelem szerves részét képezi a katasztrófavédelemben vagy a kutató-mentő akciókban történő honvédségi részvétel.

Benkő Tibor vezérezredes fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy az önkéntes haderő létrehozásának két olyan hozadéka is volt, amely negatívan befolyásolja az országvédelem kérdéskörét. Egyrészt a honvédség a professzionális haderő alkalmazásával kilépett a civil munkaerőpiacra is, ezzel a toborzás is nehezebbé vált. Jelenleg háromezer-hétszáz felületlen beosztás van a Magyar Honvédség kötelékén belül. Másrészt a fiatalok egyre ritkábban és nehezebben ismerik meg azt az összetett feladatrendszert, amelyet a honvédség ellát. Vagyis a jövőben az egyik legfontosabb cél a fiatalok hazafias nevelésén túlmenően a katonai hivatás megismertetése, annak megértetése, hogy a Magyar Honvédség békefeladatainak megvalósítása legalább annyira komoly munkát igényel, mint a harci feladatok.

Ennek kapcsán Benkő tábornok a missziós szolgálatot úgy értékelte, mint a felkészítés legjobb és legelőbb módszerét és terepét: katonáinknak éles helyzetekben – például Afganisztánban – csapatban kell dolgozniuk úgy, hogy minden tekintetben egymásra vannak utalva. Ettől hatékonyabb felkészítést nem lehet elképzelni egy minősített helyzetre. Ez a fajta tudás más területeken is hatékonyan hasznosítható – fogalmazott a vezérkar főnöke. ■

MÁR NŐ A PARLAGFŰ, DE MÉG NEM VIRÁGZIK, MOST KELLENE MEGKEZDENI AZ IRTÁSÁT

Itthon még a pollenallergia vezet

NICZKY EMŐKE

Világszerte emelkedik az allergiás megbetegedések száma. Magyarországon még mindig a légúti tünetek vezetnek a listát, és sokan immunterápiával szabadulnak meg a gyötrelmekről.

Már növekszik a parlagfű, magassága a napos, szélárnyékos helyeken akár a húsz centit is meghaladja. Egyelőre nem kell félni tőle, mert pollenjét csak augusztus elején kezdi szórni, de most kellene nagy erővel megkezdenni az irtását. Szerinte Európában jelenleg a különféle pázsítfűvek okoznak problémát az arra érzékenyeknek.

A tünetek csillapítására két hatékony megoldás létezik – mondja Nékám Kristóf allergológusprofesszor. Az egyik, ha a beteg ember tisztább környezetű helyre utazik, ám ehhez az említett okok miatt nagyon messzire és hosszú időre kellene eltávolítani. A másik a gyógyszerelés, amelyet viszont sokan szeretnének „megúszni”, de ez sajnos nem igazán lehetséges. Megoldást az úgynevezett immunterápia jelenthet, amelyet hazánkban

most kezdenek nagyobb mértékben alkalmazni. Lényege – magyarázta a professzor –, hogy ugyanazt a fehérjét juttatják a beteg szervezetébe, mint ami egyébként természetes körülmények között kiváltja nála az allergiás tüneteket.

Ez az eljárás amolyan oltásfélének is fölfogható, persze vannak lényeges eltérések. Az immunkezelést – amelynek során injekciót vagy nyelv alá csöpögtethető folyadékot kap a beteg – ritkuló ütemezéssel ugyan, de visszatérően kell alkalmazni legalább két éven keresztül. Hatására megváltozik például a pollenre adott válasz: az allergiás reakció „eltűró” reakcióvá válik. A pollennel szemben a szervezet persze ilyenkor is termel védekezőanyagot, amit nem lenne értelme megszüntetni, hiszen akkor a kórokozók sem vehetné föl a harcot. A lényeg az, hogy az immunrendszer változatlanul tudomásul veszi az idegen anyag jelenlétét, de nem reagál rá szélsőséges módon. Ma már azokon a helyeken is növekszik az allergiabetegyek száma, ahol még viszonylag tiszta

a levegő, kevés az ipari létesítmény, és a környezet szennyezettsége alacsony. A kutatók keresni kezdték az okokat, és Nékám Kristóf szerint egyszerű volt a feltételezésük, hogy a táplálkozást kell jobban megfigyelni. Ausztrál tudósok ezért a ma már mindenütt hozzáférhető és sokaknak allergiás tüneteket okozó földimogyoró fogyasztását vizsgálták. Ebből állították föl hipotézisüket, amely szerint ha a légúti allergiás megbetegedések száma eléri az ötven százalékot, akkor a folyamat megáll, és átadja helyét az ételallergiáknak.

Nálunk még a pollenallergia vezet, ám hatékony ellátórendszert a professzor szerint még nem sikerült kialakítani. Ezért úgy véli, enyhébb és szezonális tünetek kezelésébe érdemes lenne bevonni a háziorvosokat is, bár ők sem terhelhetők a végtelenségig. Annyi előny azonban származhatna belőle, hogy a háziorvos fölfedezhetné a tünetek mögött esetlegesen meghúzódó egyéb betegségeket is. Ezenkívül tanácsokat adhatnak a páciensnek, hogy a patikában kapható készítmények közül melyiket válassza. ■